

Begejstring og skepsis

Fra en studerende modtog jeg forleden en mail, hvor hun opfordrede mig til at skrive noget om skolernes rolle i indførelsen af Trimmet Byggeri.

Det gør jeg naturligvis gerne, for det er ikke mindst gennem de unge, vi skal genfortolke byggeprocessen. Og heldigvis er der da også skoler, der lader emnet indgå i deres undervisning, men langt fra så mange, som man kunne ønske. Når jeg selv er ude og undervise - på tekniske skoler og universiteterne - møder jeg altid begejstring fra de studerende, og der er da også flere og flere, der skriver afgangsprojekt om emnet, men igen langt fra så mange, som man kunne forvente. Lean Construction - DK tilbyder gratis medlemskab til studerende, og det er der ret mange, der benytter sig af - så længe de studerer, men så forsvinder de som oftest ud af systemet. Og tilgangen af firmamedlemmer er meget ringe set i forhold til de resultater, vi kan fremvise med Trimmet Byggeri.

Jeg har selv i de seneste uger arbejdet med et nyt firma, der arbejder med projektproduktion, og som er ved at gå i gang med lean tænkningen, og her er begejstringen mærkbar. Men det er heller ikke i byggeriet, de arbejder, så måske ligger der en forklaring her? Er byggesektoren mon forstenet og forstokket, og præger det også tænkningen hos mange lærere? Jeg kunne godt få den fornemmelse.

For en del år siden besøgte jeg et australsk universitet, og her mødte jeg lignende udsagn: Vi uddanner kandidater i Projektledelse med de nyeste metoder, men straks de kommer ud i virksomhederne, tager de ældre projektledere fat på at aflære dem det hele, og da de nu er fokuseret på deres karriere, opgiver de at lave om. De er jo nederst i hakkeordenen.

I Last Planner siger vi, at man altid skal spørge: "Hvorfor?", når noget ikke går, som man forventer. Så lad mig også prøve det her.

Trimmet byggeri breder sig trods gode resultater ikke så hurtigt, som man skulle forvente. Bedre indtjening og sikrere byggepladser er åbenbart ikke nok. Hvorfor?

Her er der flere muligheder, men en er, at man ikke kender konceptet og de fordele, det kan give. Hvorfor? Formentlig fordi vi er for dårlige til at formidle. Hvorfor? Fordi vi mangler økonomiske kræfter. Hvorfor? Fordi vi ikke har medlemmer nok. Hvorfor? Og så kører denne tanke i loop.

En anden er, at "lean" er for nyt i en konservativ byggesektor, og at det kræver en dyb ændring af måden at tænke på, og det er der ikke tid til i den travle hverdag. Hvorfor? Fordi vi ikke sætter tid af til det. Hvorfor? Fordi vi ser mellemløbet som en udgift, der tærer på avancen, og så sparer vi på denne post, hvilket giver stress. Forstod vi flow og flaskehalse, ville vi se, at det ofte er mellemløbet, der er årsag til det meget spild, vi har i byggeprocessen. Hvorfor? Fordi ingen tager sig tid til at forstå byggeprocessen på en anden måde. Og så har vi igen et loop.

En tredje er, at hele vores verdensbillede er baseret på renæssancens rationelle tænkning. Newton med flere prædikede, at hvis man kender systemet og dets tilstand i alle detaljer, så kan man forudsige dets tilstand så langt ud i fremtiden, som man ønsker, og samtidig, at hvis man skal forstå systemet, skal man blot forstå dets enkeltdele. Men begge antagelser ser vi i dag er forkerte ved komplekse systemer, som byggeri. Hvorfor? Fordi man stadig underviser i systemforståelse ud fra renæssancens rationelle tænkning. Hvorfor? Fordi det svært at tilegne sig kompleksitetsteorien, der stadig er en ny disciplin. Hvorfor? Fordi den underliggende matematik behandler komplekse og dynamiske systemer, og det tager tid at lære.

Her er der også et andet spor: Fordi man underviser i det, der bruges i branchen, fordi det ikke er skolernes mission at forske.

Og her er jeg ved at nå til pudlens kerne i min studerendes spørgsmål. Ingen - hverken i erhvervet eller på skolerne - har eller tager sig tid til at forstå den vidunderlige verden, der åbner sig, når man trænger ind i de komplekse systemer.

Og tilbage efterlader vi de unge med store frustrationer og branchen med en ringe performance.

Sven

Trimmede Tanker © er en medlemservice til medlemmer af foreningen Lean Construction-DK. Forfatteren er Sven Bertelsen, der ca hver anden uge sender et brev om et emne af særlig interesse for vores medlemmer. Brevene udtrykker Svens personlige meninger, som ikke nødvendigvis er foreningens. Kommentarer til brevene bør derfor sendes direkte til Sven på sven@bertelsen.org

Vi sender *kun* brevene til medlemmer af LC-DK, men flere medarbejdere hos en medlemsvirksomhed kan godt komme på mailinglisten. Brevene lægges samtidig som filer til download på foreningens hjemmeside for medlemmer: <http://www.leanconstruction.dk/10968>. Først efter ca 6 måneder lægges brevene på den åbne hjemmeside.

Anmodning om at komme på listen sendes til foreningens sekretær Gry Nelson: gry.nelson@teknologisk.dk

Kortere citater kan ske med angivelse af kilde, brug af større dele eller hele brevet skal aftales med forfatteren.